

ISA – en vän på vägen.

FOTO: AUGUST EKMAN ÖHRN

Håll farten med ISA

Om alla förare höll rätt hastighet skulle mer än 100 liv kunna sparas varje år. Minskad bränsleförbrukning och minskade koldioxidutsläpp är andra fördelar. Med ISA är det lätt att hålla rätt på pedalen och dessutom få en extra fördel vid upphandlingar.

ISA står för Intelligent Stöd för Anpassning av hastigheter. Systemet består av tre delar: En GPS-mottagare, en liten dator och en stödjande enhet med en display som visar gällande hastighet samt en varningssignal vid eventuell fortkörning.

ISA kan användas för att öka trafiksäkerheten, som förarstöd

och vid kvalitetssäkring genom loggning.

Lovande försök

ISA-systemet registrerar fordonets hastighet och jämför med den gällande hastighetsbegränsningen på sträckan. Om hastigheten överskrids hörs i vissa system en ljudsignal och i andra

markerar gaspedalen att det går för fort genom ett mottryck eller vibration.

ISA är ett beprövat stöd. Vägverket genomförde ett stort ISA försök under perioden 1999-2002. Resultatet visade att ISA gör nytta, att restiden inte blir längre och att de flesta av förar-

FORTS. SID 2 →

ISA gör succé hos Sita

Sitas försök med ISA har gjort succé bland förarna. Nu kan man mäta eventuella hastighetsöverträdelser och se hur mycket bränsle som sparas in.....

sid 3

Fortsätt tro på nollvisionen!

Hösten är i antågande och snart är sommaren och semestern ett minne blott. För många av oss som jobbar med trafiksäkerhet började höstens arbete med Tylösandsseminariet som gick av stapeln i slutet av augusti, för 49:e gången! I år handlade det mycket om nollvisionens delmål 2007. Klarar vi det eller inte? Just nu ser det inte så ljus ut. Utvecklingen har vänt igen och vi har fler döda i år än vid samma tid förra året. Men vi måste tro på visionen och jobba vidare.

Fortfarande är det fyra enkla råd som har betydelse för säkerheten i trafiken: att vara bältad, nykter, hålla hastighetsgränserna och att välja en säker bil.

I detta nyhetsbrev skriver vi om hastigheter och om ISA. ISA står för Intelligent Stöd för Anpassning av hastighet. Vi tror att det är en teknik som kommer, och vi vet redan att genom att hålla hastigheten minskar man inte bara risken för trafikolyckor utan det medför även miljövinster i form av lägre bränsleförbrukning och därmed lägre koldioxidutsläpp. Lägre bränsleförbrukning innebär ju också lägre kostnader, vilket inte heller är fel eller hur?

Trevlig höst, önskar

PÅVI JACOBSSON &
KARIN TARRE-OLTHOFF
PROJEKTLEDARE
AVDELNING VÅG & TRAFIK

→ FORTS. FRÅN SID 1

na uppskattade det stöd som ISA erbjuder. Stockholms stad har i samarbete med Vägverket Region Stockholm genomfört ett försök med ISA från mars 2003 till september 2005. Efter försöket ville tre av fyra testpersoner ha kvar ISA i sin tjänstebil. Före år 2010 ska alla Stockholms stads ca 1 000 fordon ha ISA installerat och det kommer också att finnas med som ett krav vid upphandlingar av transporter.

Loggning konkurrensfördel

Företaget Sepab har samarbetat med Vägverket och utvecklat den ISA-utrustning som sitter i Vägverkets egna fordon. I september lanseras ett första tillbehör till ISA, en loggningsfunktion.

– Det är många åkerier och transportföretag som efterfrågar någon form av uppföljning i samband med kvalitetssäkring av transporter, säger *Åsa Fagerström*, affärsområdeschef för trafiksäkerhet vid Sepab. Både för att beställaren kräver det men också

för att vinna poäng vid upphandlingar. Hittills har det saknats ett sådant verktyg och istället har man fått förlita sig på stickprovsmätningar när det gäller hastighets hållning.

Allt på ett kort

I Sepabs ISA-utrustning finns ett compact flash minneskort, liknande det i en digitalkamera, där all information om körningen samlas. När det är dags för redovisning tas kortet ur och stoppas in i en kortläsare kopplad till en dator där det läses av med hjälp av en speciell programvara.

– Informationen samlas månadsvis men användaren kan välja om den ska läsas av kvartalsvis eller halvårsvis istället. Redovisningen kan ske per fordon eller för företaget totalt. Systemet är mycket användarvänligt med enkla tydliga nyckeltal som användaren själv kan styra för att mäta förbättringar, säger Åsa Fagerström. ■

» Läs mer på www.vv.se/isa.

NÖJDA BRUKARE:

»Jag skulle sakna det om det försvann Det är en bra förvarning om att man kör för snabbt och jag har inte märkt att vi förlorat något i körtid.«

Peter Larzon och Klas Holmén delar på en renhållningsbil och turas om att köra varannan vecka.

Malin Cronqvist tycker att förslaget varit lyckat hittills.

ISA gör succé hos Sita

Sitas försök med ISA i några av sina bilar har gjort succé bland förarna. Med den nya loggningsfunktionen går det också att mäta eventuella hastighetsöverträdelser, vilket sedan kan jämföras med hur mycket bränsle som sparas in med det nya körsättet.

Sita testar sedan i midsomras ISA med den nya loggningsfunktionen i tio av sina renhållningsbilar.

– Vi vann Järfälla kommuns upphandling av avfallstransporter. I anbudsförfrågan krävdes att det fanns en rutin för att hålla hastigheterna, berättar *Malin Cronqvist*, avdelningschef vid miljöentreprenader på Sita, region öst. I vårt anbud erbjöd vi stickprover av NTF men istället fick vi en förfrågan från Vägverket om att delta i ett projekt för att testa den nya loggningsfunktionen i ISA vilket vi tackade ja till. Nu finns systemet installerat i tio av våra bilar.

Frågeenkät

Innan testperioden började gjorde Vägverket en enklare form

av frågeenkät bland förarna för att få reda på hur de kände inför projektet. Vissa tyckte att de hade fått för lite information, andra att de var tillräckligt stressade ändå, men de flesta tyckte ändå att det skulle bli ganska spännande att vara med.

Jämnare flöde

– Det är både en arbetsmiljö- och säkerhetsfråga. Att följa hastigheterna innebär ett jämnare trafikflöde och mindre stress för förarna. Ett annat mål är att minska utsläppen och bränsleförbrukningen, säger *Malin Cronqvist*.

Peter Larzon och *Klas Holmén* delar på en renhållningsbil och turas om att köra.

– Jag ställer upp på allt! säger *Peter Larzon*. Det är kul att prova på något nytt. Enda problemet

hittills är att ISA-systemet inte alltid visar rätt, speciellt på 30-sträckor inne i stan.

En anledning till detta är att väghållaren, i många fall kommunerna, är dåliga på att meddela uppdateringar till den nationella vägdatabasen varifrån informationen hämtas.

Stor hjälp

Klas Holmén tycker att ISA har varit till stor hjälp i arbetet.

– Man ligger och kör på rutin när det plötsligt börjar pipa. Det blir lite »Åh fan, nu gäller det att släppa på gasen!«. Jag skulle sakna det om det försvann. Det är en bra förvarning om att man kör för snabbt och jag har inte märkt att vi förlorat något i körtid.

– Det känns som om bilen drar mindre soppa också, säger *Peter Larzon*. Vi brukar tanka en gång i veckan men nu kan det skilja på en halv dag.

Vanligt i framtiden

– Det har smittat av sig privat också. Jag kör tre mil till jobbet varje dag och det märks att det går mindre bensin. Jag har också börjat rulla istället för att stan- na vilket hjälper till, menar *Klas Holmén*.

Den nya loggningsfunktionen kommer att avläsas för första gången i höst men all kördata finns sparad sedan sommaren.

– I första hand kommer vi att titta på gruppen som helhet, säger *Malin Cronqvist*. Jag tror att det kommer att bli vanligare med kvalitetssäkringskrav vid upphandlingar i framtiden och det här är ett sätt att möta dessa. ■

FOTO: AUGUST EKMAN ÖHRN

Dilemma

Du sitter bakom ratten i en bil och håller konstant hastighet. På vänster sida finns en avgrund. På höger sida en brandbil som håller samma hastighet som du. Framför dig springer en gris som är större än din bil. En helikopter förföljer dig i markhöjd bakom bilen. Både helikoptern och grisen håller samma hastighet som du. Hur ska du göra för att stanna? Svaret hittar du längst ner på sidan.

Vinn en tårta!

Var med i vår tävling och vinn en tårta till kafferasten! Skicka svaret på frågan till karin.tarreolthoff@vv.se eller paivi.jacobson@vv.se senast den 1 oktober. Vinnaren presenteras i nästa nummer av nyhetsbrevet. Hur många liv skulle kunna sparas per år om alla höll hastigheten?

- a. Fler än 10
- b. Fler än 100
- c. Fler än 1000

Rätt svar i förra numrets tävling var b. »guldtriangeln«. Vinnare är Sabina Nilsson på Järfälla kommun. Hoppas tårtan smakade bra!

Mycket kort notis

Digitala nyheter

Vill du hellre ha nyhetsbrevet digitalt? Kontakta karin.tarreolthoff@vv.se eller paivi.jacobson@vv.se så ordnar vi det.

Svar på gåtan:
Kliv av karusellen och låt barnen åka!

THERESES RUTA

DEM ÄR OLA?

På Vägverket är vi, som alla säkert redan känner till, mycket förtjusta i förkortningar. En förkortning, som ofta nämns i trafiksäkerhetssammanhang är OLA. Vad betyder då OLA?

OLA står för Objektiva fakta, Lösningar och Avsikter, och är arbetssätt för ökad trafiksäkerhet.

O står för att utifrån objektiva fakta identifiera händelsekedjor till trafikolyckor med dödlig utgång. L innebär att Vägverket ska involvera andra organisationer, företag och myndigheter för att tillsammans hitta lösningar. I A redovisar varje medverkande aktör en skriftlig och undertecknad avsiktsförklaring, i vilken det framgår vad just de ska göra för att bidra till en säkrare vägtrafik. På Vägverket Region Stockholm, pågår för närvarande en OLA kring alkoholrelaterade olyckor på Gotland och en OLA kring en dödsolycka.

THERESE MALMSTRÖM
SAMORDNARE,
REGIONALT
????????????????????

I nästa nummer

XXX
XXX
XXX

Vägverket
Region Stockholm
Sundbybergsvägen 1
171 90 Solna

www.vv.se, vagverket.sto@vv.se

Telefon: 0771-119 119. Texttelefon: 0243-750 90. Fax: 08-627 09 23.